

uoces aucupanti. M. quidem Antonium ut insanum increpat, quasi ea scribentem, quae mirentur potius homines quam intellegant; deinde ludens malum et inconstans in eligendo genere dicendi ingenium eius, addit  
 5 haec: tuque dubitas, Cimberne Annius an Veranus  
 6 Flaccus imitandi sint tibi, ita ut uerbis, quae Crispus Sallustius excerpsit ex Originibus  
 7 Catonis, utaris? an potius Asiaticorum oratorum inani[bus] sententiis uerborum uolubilitas  
 8 in nostrum sermonem transferenda? et quaedam epistula Agrippinae neptis ingenium conlaudans: sed opus est, inquit, dare te operam, ne moleste scribas et loquaris.

Cotidiano sermone quaedam frequentius et nota  
 15 biliter usurpasse eum, litterae ipsius autographae ostentant, in quibus identidem, cum aliquos numquam soluturos significare uult, ad K(a)l(endas) Graecas soluturos ait; et cum hortatur ferenda esse praesentia, qualiacumque sint: contenti simus hoc Catone; et  
 20 ad exprimendam festinatae rei uelocitatem: celerius quam asparagi cocuntur. ponit assidue et pro stulto  
 21 baceolum apud pullum pulleiaceum et pro cerrito uacerrosum et uapide se habere pro male et betizare pro languere, quod uulgo lachanizare dicitur;  
 22 item simus pro sumus et domos genetiuo casu singulari pro domuos. nec umquam aliter haec duo, ne quis mendam magis quam consuetudinem putet.

Notauit et in chirographo eius illa praecipue: non  
 23 diuidit uerba nec ab extrema parte uersuum abundantis

---

4 ingenium *T'*, om. *rel.*, iudicium *Bentl. recte puto* 5 an] ac *Bentl. fort. recte*, aut *F. A. Wolf* Verrius *Beroald.*, Granius *Casaub.* 9 inanis *I. F. Gron.* 12 sed] et *M* 19 sumus *MGL<sup>1</sup>P<sup>1</sup>* 22 baceolum *Erasm.* apud pullum] et pro pullo *S<sub>5</sub> (uulg.)*, aut pullum (*et tum gallinaceum*) *Bentl.*, ut pullum *Roth*, caput aut pullum *Becker* pullaceum *ed. Ald. 1516 al.* 24 quod — dicitur *del. Polak* 25 domuos *Ritschl* 26 domus *T (edd.)* 29 diuidit *P<sup>3</sup>S<sup>3</sup>T<sub>5</sub>*, diuidit et *T*, diuidite *rel.*

litteras in alterum transfert, sed ibidem statim subicit  
 88 circumducitque. orthographiam, id est formulam ra-  
 tionemque scribendi a grammaticis institutam, non adeo  
 custodi[i]t ac uidetur eorum potius sequi opinionem,  
 qui perinde scribendum ac loquamur existiment. nam 5  
 quod saepe non litteras modo sed syllabas aut permutat  
 aut praeterit, communis hominum error est. nec ego  
 id notarem, nisi mihi mirum uideretur tradidisse ali-  
 quos, legato eum consulari successorem dedisse ut  
 rudi et indocto, cuius manu ixi pro ipsi scriptum anim- 10  
 aduerterit. quotiens autem per notas scribit, B pro  
 A, C pro B ac deinceps eadem ratione sequentis litteras  
 ponit; pro X autem duplex A.

89 Ne Graecarum quidem disciplinarum leuiore studio  
 tenebatur. in quibus et ipsis praestabat largiter magi- 15  
 stro dicendi usus Apollodoro Pergameno, quem iam  
 grandem natu Apolloniam quoque secum ab urbe iuuenis  
 adhuc eduxerat, deinde eruditione etiam uaria repletus  
 [s]per Arei philosophi filiorumque eius Dionysi et Nica-  
 noris contubernium; non tamen ut aut loqueretur ex- 20  
 pedite aut componere aliquid auderet; nam et si quid  
 res exigeret, Latine formabat uertendumque alii dabat.  
 sed plane poematum quoque non imperitus, delectabatur  
 etiam comoedia ueteri et saepe eam exhibuit specta-  
 2 culis publicis. In euoluendis utriusque linguae auctori-  
 bus nihil aequae sectabatur, quam praecepta et exempla  
 publice uel priuatim salubria, eaque ad uerbum ex-  
 cerpta aut ad domesticos aut ad exercituum prouin-  
 ciarumque rectores aut ad urbis magistratus plerumque  
 mittebat, prout quique monitione indigerent. etiam 30  
 libros totos et senatui recitauit et populo notos per

---

4 custodit *Q*<sub>5</sub>      7 praeteriit *MGV*      12 C. pro hac *M*  
 19 sperarei *MGVT*, om. *X*, corr. *Salm.*      20 contubernium  
 (contintib- *V*) *MVL*<sup>1</sup>, contubernio *IR*      iniit *post* contub.  
 add. *X*      22 dabat, sed plane. *disting. Bentl.*      28 exercitum  
 codd. *praeter GNL*<sup>3</sup>

edictum saepe fecit, ut orationes Q. Metelli de prole  
augenda et Rutili de modo aedificiorum, quo  
magis persuaderet utramque rem non a se primo anim-  
aduersam, sed antiquis iam tunc curae fuisse.

5 Ingenia saeculi sui omnibus modis fuit. recitantis 3  
et benigne et patienter audiit, nec tantum carmina et  
historias, sed et orationes et dialogos. componi tamen  
aliquid de se nisi et serio et a praestantissimis offen-  
debatur, admonebatque praetores ne paterentur nomen  
10 suum commissionibus obsoleferi.

Circa religiones talem accepimus. tonitrua et ful- 90  
gura paulo infirmius expauescebat, ut semper et ubi-  
que pellem uituli marini circumferret pro remedio atque  
ad omnem maioris tempestatis suspicionem in abditum  
15 et concamaratum locum se reciperet, consternatus olim  
per nocturnum iter transcursu fulguris, ut praediximus  
(*cap. 29*).

Somnia neque sua neque aliena de se neglegebat. 91  
Philippensi acie quamvis statuisset non egredi taber-  
naculo propter ualitudinem, egressus est tamen amici  
20 somnio monitus; cessitque res prospere, quando captis  
castris lectica eius, quasi ibi cubans remansisset, con-  
cursu hostium confossa atque lacerata est. ipse per  
omne uer plurima et formidulosissima et uana et irrita  
25 uidebat, reliquo tempore rariora et minus uana. cum 2  
dedicatam in Capitolio aedem Tonanti Ioui assidue fre-  
quentaret, somniauit queri Capitolinum Iouem cultores  
sibi abduci seque respondisse Tonantem pro ianitore  
ei appositum; ideoque mox tintinnabulis fastigium aedis  
30 redimiit, quod ea fere ianuis dependebant. ex nocturno

1 orationesque (-q: *M*, -quae *ΠR*) *MVT*, orationeq; *G*, ora-  
tiones *X* 3 a] ad *M*, ab *Roth* 15 concamer- *codd. praeter*  
*MV* 23 est. ipse *T'P²*, ipse ei *M*, ipse e *G*, ipse et *V*, ipse  
*LP¹* 24 ut uana *Modd.* 26 populus *post Ioui suppl.*  
*Madv.*, uolgens *Mähly*, ciuitas *Büch.* frequentarent *B.-Crus.*  
30 dependeant *Bentl.*, *Oud.*